

بررسی عوامل مؤثر در ایجاد و تحول قرارگاه‌های رفتاری در فضای عمومی؛ نمونه موردی پارک حاشیه‌ای بلوار چمران در شیراز*

دکتر هوشمند علیزاده^۱، دکتر بختیار بهرامی^۲، لایلا
خسروانیا^۳

۱- استادیار گروه شهرسازی دانشگاه کردستان؛ hoshali@yahoo.co.uk

۲- استادیار گروه معماری دانشگاه کردستان؛ b.bahrami@uok.ac.ir

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه
کردستان؛ Likhosravanian@yahoo.com

چکیده

زندگی جمعی، با توجه به شرایط زندگی در شهرها، بسیار اهمیت یافته است. از جمله فضاهایی که این زندگی جمعی در آن حیات می‌یابد، قرارگاه‌های رفتاری است. این قرارگاه‌ها به منظور تعاملات اجتماعی و رفع نیازهای روانی مردم ایجاد می‌شوند. برای شکل‌گیری قرارگاه‌های رفتاری شاخص‌های مختلفی در ابعاد مختلف دخالت دارند. این تحقیق سعی در شناسایی قرارگاه‌های رفتاری و عوامل مؤثر در ایجاد و تحول آن، در محدوده پارک حاشیه‌ای چمران شیراز (بزرگترین پارک حاشیه‌ای کشور به طول تقریبی ۴ کیلومتر) دارد که برای دست یافتن به هدف موردنظر از رویکرد پدیدارشناسانه و با استفاده از روش‌های کمی و کیفی (مشاهده مستقیم، مصاحبه و پرسشنامه) و تجزیه و تحلیل از طریق نرم افزار Spss استفاده می‌شود. نتایج بررسی نشان می‌دهد که عوامل اثرگذار در شکل‌گیری و تحول قرارگاه‌های رفتاری شامل دو دسته عوامل ثابت و متغیر می‌باشد. عوامل ثابت شامل ادراک، ارزش، فعالیت مکان، نیاز، قابلیت مکان و انگیزه مردم می‌باشد. عوامل متغیر عواملی است که با توجه به خصوصیات اجتماعی و فرهنگی و کالبدی و محیطی مکان مورد نظر (شیراز) به وجود می‌آیند. تعدادی از این عوامل شامل: حس تعلق، هویت، سازگاری، خوانایی، فعالیت‌ها، کیفیت کالبدی و فضایی مکان، امنیت، مبلمان و نورپردازی می‌باشند.

واژه‌های کلیدی: فضای عمومی، تعاملات اجتماعی، قرارگاه رفتاری، پارک حاشیه‌ای بلوار چمران شیراز

* این مقاله مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی ارشد با همین عنوان است.